

Dobozi Eszter

A hely

*Még egyszer a loncot! Sátoros ívét
bokornak, ágnak; áttetsző fehéren
még egyszer a bűvös kelyheket! „Í”-ként
kiáltó szálacskaikkal: ledérek,
ahogy kiintenek szírom-ruhájuk
fedezékéből a porzók. Enyészhet
lomb, a mézes íz itt marad utánuk
orrban-ízlésben. Csak egyszer add még
csikorduló kavics jaját alájuk,
ahogy futok fától fáig. A vadméh
dongásától teljes ég aranyát add!
Hívóbb, fontosabb nem lehet a hajlék
sem annál, ahogy odaszív, s magában
tart a kert. Addig élek én, amíg van
hely, amely húz s eltakar, mint a szárnyak.*

Babérnyár

*Beprogramoztak. Így ért el az este.
Így araszoltam megint öntudatlan,
nem sejtven, a hátra-előre merre,
izom se rezdülvén, bilincs, ha kattan.
Belül se máj, se lép, se szív, mi verne
ritmust, mely sajátom, s hogy rozsdamartan
ne csikorogna illesztékeimben,
ki voltam egykor. Bár adná, keringnem*

*itt, ki elrendelóm! – így szóltam ekkor.
S mikor már véremig uszultak ők mind,
felbujtók s lincselők, virágos Ekhóm
meg-megzendült, s hajtott egy rózsató is
belül, nem törtetőn – rajzon a vektor –,
mégis töretlen. S lámpa gyúlt ki. Föntig
kúszott a fénye. Úgy égett, ne hagyjon
kétséget afelől: van, van aranylomb.*

Írisz

Annának és Gábornak

„Velünk múlik a múlhatatlan,
s visszavetül millió új alakban.”
(Csiki László: Asszonyok, asszonyom...)

*Villámfénynél tisztul ki így a látvány,
eszmélkedő fölszikkasztó tüzén,
megvillanón a fém, mint láng, a hártján
imbolygó, szívig torlódo ütés –*

*a Tört, a Rész Egésszé visszazárva
teljes immár, mint fordított szülés,
s mikor föl-földereng az égi bárány,
elédperreg, mi volt, ringó füzért*

*sorjáz sok gyöngyalak, kik egykor éltek
– ugyanegy az arc, az áll vonalában
összetéveszthetetlen ott az ív is – :*

*veszi milliókból színeit Írisz,
illatot, ízt, forma formát ha választ,
évezrek ím az „Egy”-ben visszatérnek.*

Mondani, mondani, mondani...

*milyen nagyon készültem erre
még odafönn
milyen kérlelhetetlen volt a kényszer
álltomban a porhanyóssá romló erősség
legfelső fokán
milyen feszítően sürgető – megfesteni
milyen belső robbanáshoz volt fogható:
megnevezni mind
ami csupán onnan
arról az egyetlen bazaltkőről
ami csak épp abból a szögből
abból a magasságból látható
abból az egyetlen szakából a napnak
abból az egyből, melyben a rész is egész
a tört töredékéhez mértén
fönt a csúcson*

*mint akit présbe szorítva ottfeledek
úgy voltam – a fájó koponyámba
befészkelődő rögeszmémmel...
s ahogy tartottam lefelé
mint lázálmok szülte képzetekkel rakottan
jön lefelé: zarándok, koldus, beteg, elítélt
vagy éppen menekülő próféta
s ki lelkének foglya – űzöttje...
és zúzott – mint belső ösztöke –,
mert, hogy – bár mondani, mondani, mondani
kényszerít – mégis elmondhatatlan
és kimondhatatlan annyi szín és fény és árny
mely itt tombolt az előbb még
mint élet a végső lobbanásban...
egész úton lefelé próbálgattam a kósza szavakat
hozzátapasztani ahhoz, mit láttam
míg a pillantás a horizontig fut
s mit afölött befog
mikor a szemközti magas mögé csúszik
a rátarti oroszlánsörény
s mire Hozzád értem
ki lentebb vártál egy másik térbe
más fény- és színözönbe zártan
már éreztem, sosem tudom elmondani
milyen, mikor a leheletvékony homályban
hirtelen belső fénye gyúl
a legaranyosabb napnak sárgaságában rezgő koronáknak
a banán- és kamillasárga, az eleven napraforgó szirmáié – milyen
a kankaliné, mustaré
és hogy' tűz a kármín, a bronzvörös és vérborbolya színű
milyen a tüdő, a hús és az orgona közötti
milyenek a mézsfehérrel áthúzott lilák és ibolyák
– mint egy Tóth Menyhért-képen –
s mindez befoltozva a ciprus, a tiszafa, az andalúziai jegenyefenyő
konokul kitartó zöldjével...
és elmondhatatlan
a vasszínű égboltna mint fordul át az encián s azúr
kimondhatatlan
távol a gyöngyházfényű meg almazöld nagy vizekből
miképp lesz acélszürke tömb
hogyan szűnik hullámok bozsgása...
hol őrzöm én, ha el nem mondhatom, a színeket?
az önfényükben fürdőző lombokat?
hogyan törnek át emlékeimbe
ha csődöt mond a név, a szó?*

csődöt a drága felvevők, rafinált rögzítők tudománya
és átadhatatlan látvány és árnyalat...
hogyan néztek én most már e hűlő világ
pávaszemszínű játékaira
ha Neked sem tudom elsuttogni e kényes jelenéseket
hogyan néztek én
helyettük is fények táncoló maradékaira
helyettük, kik ott nyüzsögnek képzeletbeli hátszágom
zegzugaiban
helyettük, kiket zsákmányul ejtett rég az idő
s aki magatehetetlen
már csak egy szűk udvar, egy ablaktalan félszobának rabja?
hogyan lássak én?
hogyan lássam világ világát
őhelyettük is?
hogyan?